

TRACTATVS DE MUTATIONE AERIS 33

Intra cæteras Astronomiæ partes, quæ in prognosticandis futuris uersatur, difficilis ac difficillima, penè habetur certa futuræ aereæ qualitatæ præcognitio, cum non ab uno tantum dependeat principio, quemamodum natuitatis, reuolutionis, aut interrogationis iudicium. uerum a pluribus, ut ab ascendentे coniunctionis, uel præventionis in reuolutionibus annorum, quartarum anni, congressuum luminarium, tetragonum, atq; oppositionum, & ingressuum signorum, & propterea uarios, atq; diuersos fortia= tur effectus, quos etiam ab ortu, & occasu stellarū, nec minus, quām ex prædictis studioſa nouit antiquitas. Adde quod caloris nimia, frigoris uel accessione aut nubes prohibet, aut diuidit, aut cito dissoluit. Ex quo in eadem regione æstate hic pluit, illic serenitas. Atq; frigidissimis temporibus, ut calidissimis etiam, parum, uel raro pluit. Ad quod etiam accedit uaria regionum dispositio, ac situs, ut septentrionalis, meridiana, conuallis, campestris, ac montuosa. Vnde calidissimos, ac frigidissimos, siccros, uel humidos uentorū afflatus. hic niues, & glacies, illic æstus intensos sub eodem hemisphaerio, nec diuerso ferè tempore, uel loci interstitio adesse concernimus. Cum igitur prædictorum effectum bipartitæ, uel etiam tripartitæ sint causæ, quas nouit uniuersorum philosophantium schola, in his oportet iudicium proferenti multas adhibere considerationes.

Non enim constellatio eadem, sub qua plures natū sunt, omnes reges facit, uel omnes albos, cum alicubi, ut in Aetiopia, omnes nigri sunt, quæ omnia non tantum secundum uirtutem, & qualitatem agentis, sed etiam secundum dispositionem suppositi intelligenda sunt. Sicerunt igitur & Astrologorum dicta, & cœlorum apotelesmata in elementaris corporis dispositiōne ponderanda. Quæ quoniam aeris dispositio ex uī coeli ac syderum influxu primo, ac principaliter consistit, ac reliquæ prædictorum accidentium causæ tanquam secundariæ supponuntur. Hæc propterea ex multorum Astrologorum dictis breuiter exponentur, quorum, nec præmissorum minus qualitate perspecta, non longe multum à ueritate aberrabis.

Quæ ex hali dictis, Omar, & Albumasaris sententia colliguntur.

Accidentia & qualitates aeris in anno dignoscuntur ab ascendentē coniunctionis, uel præventionis Solis, & Lunæ, quæ fuerit ante introitum Solis in Arietem, & a loco luminarium, in figura, & a locis similiat̄ planetarum. Vnde si Saturnum inuenieris in aliquo angulorum ab ascendentē, uel etiam a domino ipsius, firmum in eodem loco, ac fortē, maximē in medio cœli, & aliqua dignitatum starum, in tempore caloris, minuit calorem, & in tempore frigoris facit magnum frigus. Etsi remotus fuerit ab

E